

על יוסף

לא השתייך למפלגה הנכונה

כשהציע תמיר, בשעת חקירתו הנגדית, כי לא במסעדה אלא במרכז מפא"י נתקיימה אותה פגישה, שיסע אותו הופרט: "אתה משקר!"

או הוציא תמיר את עדותו של הופרט ב"משטרה", שם דיבר משום מה ביתר חופשיות וגלוריה, ובה המלים: "נקראתי לבית-אר" לוזורוב לפגישה עם מר גולדשטיין, קצין ה"בסתון של האוצר."

עכשיו צריך היה הופרט לומר כי הופרט שיקר במשטרה. במקום זה ביקר להטיל את האשמה על ע. מ. מ. ורטמן מהמטה הארצי, שבא במיוחד לצפת לטפל בחקירה. לדברי הופרט, ורטמן הוא אשר טעה ברישום ה"עדות, שעליה חתם הופרט עצמו, לאחר ש"הוקראה לו."

תמיר קרא עוד קטע מתוך אותה עדות אשר גם בו הופיע בית-ארלוזורוב כמקום הישיבה. נוסף לכך, קטע מעדותו במשטרה של מאיר קצלוניק. בעדותו סיפר קצלוניק כי גם הוא השתתף באותה ישיבה בבית-ארלו"ז וזרוב, יחד עם הופרט והשליח המסתורי מ"ירושלים. הופרט לא ידע מה לענות.

ערב הבחירות נסע מאיר קצלוניק, הפקיד הממשלתי, בסנדר מצוייד ברמקול ברחובות צפת, קרא לאזרחים לחצביע בעד מפלגתו, כי טוב לא ינגשו אותם פקיד מסי'הכנסה, מתוך דבריו הובן כי הטיבה היא שעברו ימי עברון והופרט הוא שתפס את מקומו. חקירת הופרט נמשכה יומיים להנאת ה"תושבים הצופים."

הוא איים לרצוח אותי

חקירתה של צביה וואלך היתה מא" לפת לא פחות. תחילה סיפרה כי עברון איים לרצוחה עתה נאלצה להודות כי לא התלוננה על כך בפני המשטרה וכי לא הש"מיעה כל תלונה נגד עברון, עד אשר פוטרה על-ידו ממשרתה הזמנית. כאשר נתבקשה להיות לפחות מעשה-שחיתות אחד של עברון, הודתה מבווישת: "אינני זוכרת..."

תמיר: נכון שאת נורא אוהבת את עברון ורוצה לקבור אותו?
העדה: נכון.

היא טענה שפוטרה על-ידי עברון, כאשר גילתה את מעשי השחיתות שלו. תמיר הק"ריא לה כמה שורות, ביקשה לכתוב אותן בכתב-ידה. את התוצאה הגיש כמוצג לבית המשפט: כתבי-יד בלתי קריא כמעט, אשר גם שביאות לא חסרו בו. "זאת", קרא הסינדיקט, "היא הסיבה האמיתית לפיטורם. כבוד בית המשפט יקבע אם היא מספקת או לאו!"

גיסה, שמואל וואלך, אף הוא חבר מפא"י, לא ידע בדיוק את מי איים עברון לרצוח: אותו או את גיסתו צביה, על-כילפינים, גם הוא לא מצא לנכון להתלונן במשטרה.

ראאמה בבית חודה

חמתיחות הגופה לשיא נוסף בשעת חקירתו של אקשטיין החולה, בדידתו התברר סופית כי כל מטיב נקבעו לפני שבי"קש את פרעון החוב הפרטי מעברון. יותר מזה: המסים לא נקבעו על-ידי עברון כי אף על-ידי ביגור באופן ישיר.

כאשר הופיע ביגור עצמו להעיד, מטעם התביעה הוציג את שני התיקים של צימרמן ואקשטיין, הראתה הסינדיקט לרשופט שבאף אחד מן השניים לא הופיע הסכום 1200 ל"י, שעליו התבססה ההאשמה השניה. בשני ה"תיקים אף הופיע שמו של ביגור כאיש ש"החליט על גובה המס הסופי של שני הצפ"בלתי-חוקית על-ידי עברון.

התמונה כבר נראתה אחרת, כאשר עלה עברון עצמו על דוכן העדים, סיפר את דבריו בשטף אדיר.

מי מעוניין בסילוקו?

משרד מפי-ההכנסה נמתח בצפת בשנת 1950. הפקיד היחיד, בינתיים, היה עבי"רון, שנשלח לשם על-ידי לשכת-העבודה. עד

או היתה צפת מסונפת לחיפה וסכום מס' ההכנסה ששילמו תושביה לא עלה על 200 ל"י לחודש. כעבור חמש שנים כבר העסיק המשרד עשרה פקידים ואילו הכנסתו החודר-שית הגיעה ל-15 אלף ל"י. אורחי העיר שמרו טינה על כך לעברון.

כל צעד מצדו נתון היה לבקורת: "עברון נסע במונית, עברון אכל במסעדה, הוא בנה לו חילה." אולם ההתמרמרות חרגה מתחום הטינה הטבעית של כל אורח השוגא להיפרד מכספו. בעיר החלו מדברים על חתירה מכ"זנת, המתנהלת בשיטתיות נגד עברון.

מי יכול היה להיות מעוניין בסילוק עב"רון? לא נציבות מס'ההכנסה — הממונים עליו היו מרוצים ביותר מעבודתו. אנחנו מודים לך עבור מאמצך להגדיל את הכנסות משרדך, נאמר באחד המכתבים הרשמיים שנשלחו אליו.

מי, אם כן, עמד מאחורי ההסתה? התשובה ניתנה הרבה יותר מאוחר, כשעברון סולק. מקומו נתמלא בדורות רבה, על-ידי איש מפא"י נאמן, סגנו של עברון, יעקב הופרט.

בעד הקשרים הטובים

חוא נתקבל לעבודה במשרד מס' ההכנסה על-ידי עברון עצמו, לפני שני תיים. עברון פנה אז אישית ללשכת-העבודה, הסביר כי דרוש לו פקיד רציני, שילמא חס"קיד אחראי במשרדו של הממונה על משלמי המסים השכירים. מזכיר הלשכה, יעקב הר"פרט, ענה כי אין לו שום מיעמד מתאים מלבד עצמו.

מן הרגע הראשון שנכנס לעבודה, היה הופרט מועמדו הבלתי-רשמי של סניף מפא"י בצפת לרשת את מקומו של עברון, מבלי שעברון יחשוך בו כלל.

הופרט, שהגיע ארצה עם העליה הגדולה לאחר קום המדינה, ידע מיד למצוא את ה"קשרים וההתמצאות המתאימים למפא"י. הוא הפך חבר פעיל במפלגה, נתכבד בגיבוש נעים בסוכנות. הוא עבר לצפת, מונה על חלוקת הציוד לעולים חדשים.

באותה תקופה קיבלה הסוכנות לרשותה מספר בתים נטושים, רובם מפוארים, שהוקצו להקמת בתי-הבראה והעברת בית-החולים הדסה. עולה חדש, שנכנס בינתיים לבית נטוש ברובע אחר של העיר, פנה להופרט ביקש אישור מגורים על ביתו החדש.

הופרט הציע לו דירה טובה יותר. העולה התמים הודה לו על טוב לבו, פינה את הד"רה, עבר לגור בבנין שהוצע לו על-ידי הר"פרט. כעבור 12 שעות העביר הופרט עצמו את חפציו אל הבית שפונה על-ידי העולה ובתור חבר הועדה המתאימה אף קיבל אי"שור על כך. ואילו העולה הוצא בכוח על-ידי המשטרה מביתו החדש. הסיבה: הופרט הודיע למשטרה כי משפחת עולים פלשה לבנין שהיה מיועד לבית הבראה.

מסעות הכיבוש של הופרט

ברבות הימים, שוב לא נראתה המש"רה בסוכנות כל כך מעניינת. הופרט רצה ליטול חלק פעיל יותר בתנועת התחיה במולדת החדשה. הוא לטש עין על משרת מזכיר לשכת-העבודה. אולם ללשכת העבודה היה כבר מזכיר. לא סתם מזכיר, כי אם איש מפא"י ידוע ופעיל, ליד צפת שהכיר את בעיות עירו, לחם בה ונפצע קשה בזמן מל"חמת העצמאות, שמו היה אברהם הרוש.

כעבור תקופה קצרה, ממש באורח פלא, החלה מתארגנת תנועת הטיסה המונית בקרב עמלי צפת, נגד אברהם הרוש. פועלים מוב"טלים הפגינו נגדו, חברי מפלגה נאמנים החלו מתרועעים על קיפוחים, על מסירת מש"רות טובות לבלתי-מפלגתיים. כמה מכתבים אף הגיעו למרכז המפלגה בתל-אביב. נערך בירור — אברהם הרוש נמצא בסדר. אולם, לטובתו כמוכן, הוצעה לו העברה לחיפה. יעקב הופרט נהיה למזכיר הלשכה.

• עברון עצמו טיפח במשלמי החס הנצי"מאיים.

קרנב התכנים: יוסף עברון, אשר משרתו הממשלתית נראתה כעמדה בעלת חשיבות יציבורית גדולה מכדי להפקידה בידי אדם ישר, שאינו שייך למפלגה הנכונה.

עברון וכי פיטוריו נעשו מאחורי גבו, כבר גוד לכל נוהל. למרות שהוא ממונה על כל צוות העובדים של מס'ההכנסה בארץ.

אליהו טיבי, פקיד האוצר בעכו ולשעבר פקיד האוצר בצפת, סיפר כיצד ניסה הופרט לשלל אותו להעליל על עברון עלילת-שקר נוספת בבית המשפט.

חוליה אחר חוליה התפרקה. התביעה ה"מוטטה לכל אורך החזית. בהלול שוב לא ניסה להשיג הרשעה מוחלטת בשתי האשמות, עשה כמיטב יכולתו להשפיע על השופט ל"האמין לפחות לצימרמן, אם לא לאקשטיין החולה. תמיר, לעומת זאת, לא הסתפק בבק"שת זיכוי. הוא דרש עשיית-צדק לשולחו, טיהור שמו.

"כל העדויות הוכיחו כי התביעה נוצרה מצירוף יצר הנקמנות של נערה טפשה על פיטוריה ושל פקיד אכול-אמביציות שלא ידע מעצורים בדרכו אשר שניהם גם יחד — וזה העיקר — נוצלו על-ידי השבונות מפלגתיים נפסדים, שלא בררו באמצעים ואשר ממטמם היתה להשתלט על משרד מס'ההכנסה בצפת."

השופט ישב עד לשעת ערב מאוחרת, הק"שיב לנימוקים המדוקדקים העקשניים של שני הפרקליטים. כעבור שבוע, קרא את פסק דינו, קבע שהוא משוכנע, מעבר לכל ספק, שהתביעה לא הוכיחה את האשמותיה, ועברון זכאי להלוטין. הוא גם נענה לתביעת טיהור שמו של עברון, ציוחה לשלוח העתק מפסק-הדין לשר האוצר, בצירוף עדויותיהם של נציגי הממשלה, אשר הוכיחו את נקינות-כפיו של עברון ומסירותו.

ביצד לתקו?

חקרה עזב את אולם בית-המשפט, ירד העירה בתהלוכת-נצחון צוהלת. ידידיו החתיקים של עברון שוב הופיעו לברך אותו, אביו נישק את תמיר, הזמין את כל בני העיר לשמוח עמו ליד שולחנות ערוכים.

נשארה רק השאלה: כיצד לתקן את העוול המעשי שנעשה לעברון ולביתו, לפצותו על שנה של חוסר עבודה ועל כל אשר נגרם לו, ושאלה גדולה מזו: מי יערוך לאורחי המדינה ועובדיה מסני קנוניות כאלה בעתיד?

אך כבוד לחוד ומעשים לחוד. משרת מז"כיר לשכת-העבודה, בעלת התואר המצלצל, חייבה את בעלה גם לעבוד קשה. הופרט החל מחפש גיב חדש. משרד מס'ההכנסה, אשר מנהלו יכול לרכוש אהדה רבה למפלגה על-ידי טימול מתאים וקביעת-מס מתוך הב"נה כנה למצבו של המשלם, נראה כמקום ה"ראוי לכיבוש. הופרט יצא למסע הכיבוש בעזרת עברון עצמו, כשמאחוריו מתייצב סניף מפא"י, צפת.

תלונה שלא נשקחה

משהו מבלי זה השתקף במעד דבריו של עברון על דוכן העדים ואף מדברי הופרט עצמו. עברון הסביר את התלונות נגדו, הכחישן בתוקף, תיאר את מצבו הכספי במספרים מפורשים — מצב אופייני לפקיד ממשלתי עמוס חובות, אשר בקושי רב הקים לעצמו בית בלתי-מוגמר של שני חדרים על הר כנען, ריהט אותו בריהוט דל למדי, מתוך חסכוניותו הוא ותסכנותו אשתו, בתוספת כמה הלוואות מבנקים.

לזכותו הופיעו גם שורה ארוכה של עדים נוספים. בעל בית מלון ראובני בצפת הגיש מכתב מזוכירת שר האוצר, המאשר את קבלת תלונתו בעניין עברון. הוא גם הגיש את תשובתו הוא לשר האוצר, כי מעולם לא שלח כל מכתב תלונה.

איש נציבות המנגנון סיפר כיצד הועמד עברון לבחינה להעלאה בדרגה שבוע לפני פיטוריו. נציג מבקר המדינה בא אף הוא להעיד, אישר כי בדק את התיקים שביחס אליהם נתקבלו תלונות בעילום-שם נגד עב"רון ולא מצא בהם יסוד אף לחשוש של עב"רה פלילית. הוא גם אישר כי, כאשר קרא תלונות אלו, אמר לעברון: "גם לשפלות יש גבול!"

השופט קובע: זכאי!

ממחה פרומר, סגן נציב מס'ההכנסה, ציין כי עברון הצעיר והדינאמי עשה מלאכה טובה מאד בצפת. הוא גם ציין כי היה ברור לו שמתנהלת חתירה מאורגנת נגד